

Grønne spirer projekt 2019 – Klim Fribørnehave og Vuggestue

Motorik og sanser i naturen

I september og oktober har vi i Klim fribørnehave og Vuggestue haft ”motorik og sanser” i fokus og haft særlig fokus på det ift. naturen.

Vuggestuebørnene har lavet sansemotoriske aktiviteter både indendørs og udendørs, hvor alle sanser kom i brug. De er kommet til udtryk på følgende måder, hvor vi har brugt;

Følesansen

- Leg med tørklæder, hvor man kunne mærke lethed når man kastede med det, blødhed i hænderne mm.
- Kilde med pensler, fjer
- Mærke forskellige overflader; nubret, blød, hård. Udendørs mærkede vi bl.a. på blade, sten og det våde græs. Træernes bark og tunge grene
- Følekatte, hvor børnene skulle gætte, hvad der var deri, uden at kunne se
- Vandforstøver, som kunne give en blid fornemmelse af regn selv om man var indendørs
- Vi hoppede i vandpytter udendørs og mærkede vinden i ansigtet – bl.a. på vores cykelture
- Fingermalerier pyntet med materialer fra vores ture i skoven – f.eks. blade og mos, mærket at bladene var blevet helt tørre af at ligge indenfor
- Gynget på vores sansegynge, mærket at det kildrer i maven og vind og vejr i ansigtet og på hænderne
- Mærket den ujævne terræn og vind og vejr i ansigtet, når vi har været på tur i vores cykler
- Lavet drømmefangere med naturmaterialer på klistrede underlag
- Nogle børn mærkede krible-krabledyr i hænderne

Smagssansen

- Vi smagte på sure citroner, søde meloner og fik forskellige andre smagsoplevelser
- Vi brugte vores maddag til at smage og snakke om det vi skulle lave mad af
- Spist vores madpakker i det fri

Synssansen

- Vi kiggede efter fugle og så gæssene flyve højt oppe i luften
- Vi snakkede om og kiggede efter krible-krabledyr
- Vi kiggede på det vi lige blev optaget af på vores vej
- Vi så på skyer fra sansegynge og fik solen i øjnene
- Vi kravlede gennem det mørke rør
- Vi kiggede på de forskellige farver i naturen – f.eks. efterårsbladene

Høresansen

- Lyttede til gæssene, når de fløj over vores hus
- Lyttede til sansesange og hørte hinanden synge sangene (se bilag 1)
- Lyttede til og sagde rim og remser som; ”oppe i gardinerne”, ”inde i min mosters hus” osv.
- Lyttede til afslapningsmusik
- På vores ture har vi været opmærksomme på, hvad vi kunne høre med vores ører. F.eks. grene der knækker, fugle der synger m.m.

Vi har brugt motorikken i den ujævne terræn i skoven og på legepladsen. Vi har hoppet i vandpytter og kravlet op og ned af bakkerne. Vi har lavet motorikbaner indendørs og vores legeplads indbyder til at rutsje, vippe og gynge. Børnene har udvist stor glæde ved aktiviteterne, og efterfølgende ser vi børn, som har større

opmærksomhed på naturen omkring dem. Vi ser især at de bemærker f.eks. lyden af fugle eller flyvemaskiner på himlen, opdager små insekter under bladene, eller leger med og flytter rundt på store grene i skoven.

Børnehavebørnene har også skærpet opmærksomheden på motorik og sanserne i naturen. Den ugentlige "turdag" er bevidst gået til destinationer med motorisk udfordrende terræn, hvor vi bl.a. er blevet udfordret på højderne og har mærket hjertet banke hurtigt. Gået op og ned ad store bakker og trillet i højt græs ned ad bakker. Børnene er blevet bedt om selv at lægge mærke til, hvilke sanser de bruger, når de er i aktiviteterne og det følgende er skrevet ud fra mange af børnenes oplevelser i aktiviteten.

Følesansen

- Mærket bladene knase under fødderne, det bløde mos og det lange græs, når vi har gået i skoven
 - I skoven fandt vi også mudder, som ikke følte ligesom det mudder vi har på legepladsen i børnehaven
- Mærket det bløde tørre sand og det tunge våde sand ved stranden. Nogle børn mærkede også sand i støvlerne.
 - Vi fandt også hårde sten og krabbeskjold ved stranden
 - Nogle børn fandt fjer fra fugle ved stranden, de var bløde og kildede, hvis man aede kinden med dem
 - På stranden mødte vi en far til et af børnene og han inviterede børnene med på sin fiskerbåd. Det var en stor oplevelse for mange af børnene, at prøve fornemmelsen af at være på en båd
- Vi har været på tur på naturlegepladser, hvor børnene mærkede efter egne grænser for, hvor højt de turde kravle op, hvor langt de kunne gå, hvor meget/tungt de kan løfte osv.
- Fundet ting fra naturen, som vi har brugt i vores følekasse. Her har børnene mærket sig frem til, hvilken genstand der var tale om, og kunne fortælle de andre børn om, hvad det kunne mærke. Fortælle om tingene var bløde, hårde, lang, rund, tung osv. og evt. også hvor i naturen man kan finde den.

Smagssansen

- Vi har spist madpakker i det fri, både på legepladsen og i skoven
- Vi har smagt på små æbler, som vi har fundet i skoven
- Vi har smagt på forskellige madvarer, med bind for øjnene og talt om hvor tingene kommer fra

Synssansen

- Ved havet har vi set på og talt om ting på himmel, jorden og i havet. Vi har bl.a. set fuglespor i sandet, en stålorm, måger på himlen og tang som var skyllet på land
- I skoven så vi insekthoteller, hvor der boede edderkopper. De havde lavet edderkoppespind. Rundt om i skoven så vi også andre insekter som natsværmere, bænkebidere og skovsnegle
 - Vi så svampe og der var børn, som kunne fortælle at toppen hedder en tallerken
 - Vi har set et væltet træ, hvor roden gav børnene inspiration til at lege de tre bukkebruse
 - Vi har set træer i skoven, som havde bark som lignede ansigter
 - Fået øje på ahorns frø og leget "helikoptere" med dem
 - Set småfugle som fløj rundt tæt på os, hvis vi var helt stille
 - Fået øje på huller i brinken, som måske er et bo til et dyr
 - Flyttet på store grene og ses insekter kravle derunder og på
- Fundet blade og små grene, som børnene har brugt til deres egne version af hvad de har set i skoven

Høresansen

- I skoven har børnene hørt tørre blade der knaser og grene der knækker under fødderne når man går, hørt fugle der fløjter, vinden der suser i trætoppene og gæs der skræpper når de flyver på himlen.
 - Børnene kunne også høre lyde fra ting, som ikke kom fra skoven. Der var bl.a. traktorer der kørte på marken, biler der kørte på vejen mm.

- Ved stranden var børnene opmærksomme på, at de kunne høre havet bølger, mågerne på himlen og vinden. Vinden fik også sandet til at lave en suselyd. Ligesom det gav "et plop" i vandet, når vi kastede sten deri.
 - De kunne også høre en bulldozer og en gummiged som kørte rundt på stranden
- Vi har lyttet til nye sange, lært dem og hørt hinanden synge den for hinanden
- Vi har ligget helt stille i naturen og lyttet til roen og sluppet af

Lugtesansen

- I skoven har vi duftet den friske luft, lugtet til mudderet og duftet efter om bladene vi fandt de havde en duft
- Ved stranden har vi duftet til havluften og talt om at vandet godt kan have en anden lugt end vandet i vores vandhane
 - Børnene mente også, at de kunne lugte røg som ikke stammede fra naturen, men fra bulldozer og gummigeden
 - På stranden fandt vi også tang og krabber, som børnene syntes havde nogle skarpe lugte

Vi har desuden haft fokus på, hvilke ting der ikke hører til i naturen, f.eks. har vi gemt ting rundt om i skoven og børnene fik til opgave at finde de ting der ikke hørte til i skoven. Børnene har også fundet affald i skoven og der var det oplagt, at tage en snak om at passe på vores natur. Desuden har vi taget naturen med ind og lavet kastanjedyr og pindsvin. Vi startede emnet med at nogle af børnene lave kikkerter, så vi kunne blive gode til at skærpe opmærksomheden og zoome ind på naturen. I hverdagen kan vi se og høre, at børnene bemærker, hvilke sanser de bruger. De efterspørger sansesangen og er opmærksom på, hvilke muligheder der er i naturen. Især opmærksomme på, hvor man kan finde dyreliv og at man skal være rolig og ofte stille for ikke at skræmme dem væk. Særligt aktiviteten med følekassen synes børnene er rigtig sjov, uanset om man er den der mærker eller den der gætter.

Fælles for både vuggestuebørn og børnehavebørn er at vi har givet os tid til, at følge børnenes spor, at stoppe op og være med til at "åbne" børnenes oplevelser i naturen.